

Tren Gelir Hoş Gelir

Trenler dünyada ilk kez 1800'lü yıllarda kullanılmaya başlanmış. O yıllardan beri sıklıkla kullanılan ulaşım araçlarından biri olmuş. Günümüzde trenlerle pek çok yere yolculuk yapmak mümkün. Gelin bu yazımızda trenleri ve tren yolculuklarını keşfedelim.

Bu fotoğrafta gördüğünüz tren garı İstanbul'da, Anadolu yakasında bulunan Haydarpaşa Tren Garı

Garlar tren yolculuklarının başlangıç ve bitiş noktalarıdır. Bir tren bir gardan çıktığında seferine başlamış olur ve güzergâhında ilerler. Trenler güzergâhlarının üzerindeki belirli gar ve istasyonlarda duraklar. Bu sayede yolcular çeşitli gereksinimlerini karşılayabilir, trene yeni yolcular binebilir ve gidecekleri yere varan yolcular trenden inebilir.

Anadolu'daki ilk demiryolu hattı Osmanlı İmparatorluğu döneminde İzmir ile Aydın arasında döşenen ve 1866'da tamamlanan 130 kilometrelik hattır.

Garlar genellikle kent merkezlerinde yer alan büyük tren duraklarıdır. İstasyonlarsa daha çok ilçe merkezlerinde yer alan daha küçük tren duraklarıdır.

Haydarpaşa Tren Garı

Mersin-Adana demiryolu hattındaki Yenice İstasyonu

Garlarda gişeler bulunur. Yolcular tren biletlerini gişelerden alabilir. Bu gişelerde gişe görevlileri çalışır.

Garlarda yolcuların tren kalkış saatini oturarak bekleyebileceği çok sayıda bank ve özel bekleme bölümleri bulunur. Ayrıca yolcuların çeşitli gereksinimlerini karşılayabilmeleri için büfeler, kafeler ve lokantalar da vardır.

Garlarda hem yurtiçinden hem de yurtdışından gelen turistlere yardımcı olmak amacıyla kurulmuş turist bilgilendirme büroları da bulunur. Buradaki görevliler turistlere hem trenler hem de kent hakkında bilgi verir.

Tren garlarında trenlerin durup yolcu aldığı ya da indirdiği alanlara peron denir. Bir garda çok sayıda peron bulunabilir. Her bir peron önceden hazırlanan programa göre belirli bir tren için ayrılır. Peronlar arasındaki geçişler genellikle yeraltı geçitleriyle sağlanır.

Tren lokomotifini kullanarak trenin güvenli bir şekilde seferini tamamlamasını sağlayan kişiye makinist denir. Makinistler hem demiryolları üzerindeki işaretlere hem de demiryolunda çalışan memurların yaptığı işaretlere uyararak trenin hareketini kontrol eder.

Günümüzde kullanılan bazı trenler lokomotiften ve vagonlardan oluşur. Lokomotif genelde en önde yer alır ve vagonları çeker. Çoğu lokomotif dizel motorludur. Motor elektrik üreten bir jeneratörü çalıştırır. Bu jeneratör tekerlekleri döndüren elektrik motorları için elektrik enerjisi sağlar. Elektrikli trenlerdeyse elektrik dışarıdan sağlanır. Trenin ilerlemesini sağlayan elektrikli motorlar vagonlarda da yer alabilir.

Yolcu taşımacılığında kullanılan trenlerde lokomotifin ardındaki vagonlar çeşit çeşit olabilir. Pulman vagonlar, kompartımanlı vagonlar, yemekli vagonlar, yataklı vagonlar gibi...

Pulman vagonlarda koltuk düzeni otobüslerdeki koltuk düzenine benzer. Bu vagonlarda çok sayıda kişi yolculuk yapar.

Kompartımanlı vagonlar birkaç kişinin karşılıklı oturarak yolculuk yaptığı küçük odalardan oluşan vagonlardır.

Trenlerde içi lokanta gibi tasarlanmış vagonlar da bulunur. Bunlara yemekli vagon denir. Yolcular yolculuk esnasında kendi vagonlarından çıkıp yemekli vagona gelerek yemek yiyebilir.

Genellikle uzun seferlere çıkan trenlerde bulunan yataklı vagonlarsa içinde iki kişilik yatak olan kompartımanlardan oluşur.

Trenlerde kondüktörler de görev yapar. Kondüktörler trenin hareket etmesinin ardından yolcuların biletlerini kontrol eder. Kondüktörler trende güvenliğin sağlanmasına da yardımcı olur.

Hareket memuru adı verilen demiryolu çalışanı istasyona giren trenleri karşılar. Gelecek trenin duracağı perondaki hazırlıkların tamamlanması, gelen trenin durmasının, kalkacak olan trenin hareket etmesinin sağlanması gibi pek çok görevi vardır.

Hareket memurları disk adı verilen bir işaret kullanır. Bu diskin bir yüzünün ortası kırmızı kenarları beyaz, diğer yüzününse ortası beyaz kenarları yeşildir. Diskin kırmızı yüzü makiniste trenin durması gerektiğini bildirmek, yeşil yüzüyse harekete başlamasını bildirmek için kullanılır.

Trenler sefer sırasında tepelerden, dağların arasından, tünellerden, nehirlerin ya da göllerin üzerindeki köprülerden, bozkırlardan, ormanların arasından geçer. Bir tren yolculuğunda camdan dışarıyı seyrederken doğadaki pek çok güzelliği keşfedebilirsiniz.

Kübra Kara
Çizim: Göksu Karaca
Fotoğraflar: Dijitalimaj / Alamy